

LITERATUUR

1. D'ANGREMOND, A., Bestrijding van *Phytophthora nicotianae* in de Vorstenlanden II, Med. Proefst. v. Vorstenl. Tabak no 43, 1920.
2. GARRETT, S. D., Root disease fungi, Waltham, 1944.
3. THUNG, T. H., De epidemiologie van *Phytophthora parasitica* var. *nicotianae* op de Vorstenlandsche ondernemingen, Med. Proefst. v. Vorstenl. Tabak no 86, 1938.
4. TUCKER, C. M., The distribution of the Genus *Phytophthora*, Res. bull 184, Agric. Exp. Sta. University of Missouri, 1933.

BOEKBESPREKING

HAN ALTA en W. M. DOCTERS VAN LEEUWEN: *Gallenboek. Nederlandse Zoöcecidien. Door dieren veroorzaakte gallen*. Uitgave nr 8 van de Ned. Natuurhist. Vereeniging. — G. W. Breughel, Amsterdam.

Kort geleden verscheen het boven aangekondigde boekje, dat hier besproken moge worden, omdat „gallen” misvormingen van planten zijn, die in hoofdzaak door insecten veroorzaakt worden. Het boekje is klaarblijkelijk bedoeld als een verbetering van het gallenboekje van Joman, in 1926 vanwege dezelfde Vereniging uitgegeven. Was het boekje van Joman echter het eenvoudig product van een bescheiden amateur-natuurlijefhebber, uit het boekje van Alta en van Docters van Leeuwen spreekt al dadelijk de geroutineerde specialist-botanicus, zodat het verschil tussen beide uitgaven wel groot is, ten voordele van het laatst verschenene. Immers een der beide schrijvers, Docters van Leeuwen, heeft sedert enkele tientallen jaren een bijzondere studie van de gallen gemaakt, niet alleen in Nederland, maar ook in Ned.-Indië, en hij heeft hierover een grote reeks van publicaties het licht doen zien. De eerste blz. van het boek zijn gewijd aan een aantal algemene hoofdstukken, waarin allerlei bijzonderheden aangaande de biologie van de gallen worden behandeld. Blz. 95-288 brengen dan een opsomming, alfabetisch gerangschikt naar de plant, met register en beknopte literatuurlijst. In het geheel worden bijna 950 gallen uit Nederland vermeld; de gallen veroorzaakt door schimmels en bacteriën, zijn niet opgenomen. Uit deze tekst blijkt doorgaans dat hier de vakman, de kenner, aan het woord is, die over een rijke ervaring en een groot bijeengebracht materiaal beschikt. Deze opsomming heeft plaats in de vorm van gemakkelijke determineertabellen, en zij moet wel zeer volledig zijn, daar de schrijvers met verschillende entomologen en andere specialisten contact hebben gehouden, ook ter zake van de thans zo lastige nomenclatuur. Dat de schrijvers, wat dit laatste betreft, er niet altijd uit zijn gekomen, zal niemand ze ten kwade duiden, die de moeilijkheden op nomenclatorisch gebied kent. Bijzondere waardering hebben wij ook voor de talrijke afbeeldingen, door de heer Alta met vaardige pen vervaardigd. Deze zijn duidelijk en ferm en vergemakkelijken de determinaties ten zeerste. Zo is er een prijzenswaardig geheel ontstaan, dat ook mede omdat het origineel werk is, een belangrijke aanwinst van onze vaderlandse biologische literatuur vormt, waarvan belanghebbenden dankbaar gebruik zullen maken.

Mijn vriend Docters van Leeuwen zal zeker niet van mij verwachten, dat ik

me bepaal tot het toezwaaien van lof zonder meer. Zo mag ik mij dan wel enkele aanmerkingen veroorloven, niet met de bedoeling om kleinzielige critiek uit te oefenen, maar om aanwijzingen te geven, waarmede bij een eventuele herdruk van het werkje rekening zou kunnen worden gehouden. Ik houd niet van lijsten van vindplaatsen, zoals men die in sommige faunistische werken kan aantreffen, maar het lijkt me toch wel een gemis, dat de schrijvers bijna nergens vermelden, of een gal algemeen is en overal voorkomt of dat zij zeldzaam is en slechts plaatselijk wordt aangetroffen. Misschien zijn deze gegevens opzettelijk weggelaten, met het oog op de beschikbare plaatsruimte. Verder treffen mij een aantal drukfouten of misspellingen, die zich vnl. tot de technische termen bepalen. Om enkele voorbeelden te noemen: op p. 8 leest men twee keer Theophrastes in plaats van Theophrastus; p. 9 gen. spontaneo i.p.v. spontanea; p. 10 exciccaten i.p.v. exsiccaten, dezelfde fout komt terug op p. 136: L. exciccator i.p.v. exsiccatior; p. 21: hapteren i.p.v. halteren; Itonidae i.p.v. Itonididae; p. 27: Pseudotsugo i.p.v. Pseudotsuga; p. 68: Elatostema i.p.v. Elatostemma; p. 91: Pempredon i.p.v. Pemphredon; p. 94: Rowher i.p.v. Rohwer; p. 164: Molinea i.p.v. Molinia; p. 230: bladluislarve i.p.v. bladwespllarve. Dit zijn echter slechts kleine schoonheidsfouten, die aan de waardering voor het geheel niet veel afbreuk kunnen doen. Niet mooi vind ik de druk. Volgens de Internat. Zoöl. Nomenclatuurregelen dienen de namen der soorten bij voorkeur cursief en die der auteurs klein kapitaal gedrukt te worden. Hier zijn de auteursnamen doorgaans groot kapitaal gedrukt, wat niet erg mooi staat. Verder zijn deze soms gespatieerd en soms niet gespatieerd gedrukt; het is alsof de zetter er niet mede overweg kon. Last but not least betreuren wij, dat het papier van niet al te beste kwaliteit is. Wie dit boekje vlijtig gebruikt, zal na verloop van tijd hiervan de nadelen ondervinden. Aan de levensduur van het boekje kan deze omstandigheid althans niet ten goede komen.

ROEPKE